

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Cob/207/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1111224841
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Krišková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1111224841.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Kriškovej a členiek senátu JUDr. Nory Vladovej a JUDr. Viery Malinowskej v právnej veci žalobcu: Poistná udalosť s. r. o., Sabinovská 11, 821 03 Bratislava, IČO: 45 474 231, zastúpený Advokátska kancelária MHS Legal, s. r. o., Galvaniho 7/D, 821 04 Bratislava, IČO: 36 866 687, proti žalovanému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, o zaplatenie 1.377,38 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 33Cb/102/2011 - 277 zo dňa 31. 1. 2019 takto

rozhodol:

I. Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 33Cb/102/2011 - 277 zo dňa 31.1. 2019 v napadnutom výroku I. m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 1.377,38 Eur od 19.03.2011 do 09.02.2017 do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšku výrok I., ktorým žalobu zamietol v časti úroku z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 1.614,71 Eur od 25.11.2010 do 08.03.2011 a zo sumy 1.377,38 Eur od 09.03.2011 do 18.03.2011 p o t v r d z u j e .

II. Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 33Cb/102/2011 - 277 zo dňa 31.1. 2019 v súvisiacom výroku II. m e n í tak, že žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 95,88%, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

III. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v rozsahu 88,64%, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava I rozsudkom č. k. 33Cb/102/2011 - 277 zo dňa 31.1.2019 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) zamietol žalobu v časti úroku z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 1.614,71 Eur od 25.11.2010 do 08.03.2011 a úroku z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 1.377,38 Eur od 09.03.2011 do zaplatenia (výrok I.) a priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 14,88% (výrok II.).

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že žalobca ako právny nástupca pôvodného veriteľa IO TECH, s.r.o., IČO: 44 452 594 (ďalej len "poškodený") sa žalobou podanou dňa 01.08.2011 voči žalovanému domáhal uloženia povinnosti zaplatiť sumu 2.027,38 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 2.027,38 Eur od 19.03.2011 do zaplatenia. Pohľadávka voči žalovanému vznikla poškodenému z dôvodu spôsobenia škody na motocykli Aprilia Shiver 750, EČV: Z., žalovaný poškodenému uhradil z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu

spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sumu 3.494,29 Eur. Poškodený považoval poskytnutú náhradu za neprimerane nízku, nechal vyhotoviť Ing. Eugenom Némethom znalecký posudok č. 5/2011 zo dňa 12.01.2011, ktorý určil výšku skutočnej škody na sumu 5.109,- Eur a požiadal žalovaného o doplatok náhrady škody vo výške 1.614,71 Eur a náhradu nákladov za služby spojené s vyčíslením škody vo výške 650,- Eur, teda celkom vo výške 2.264,71 Eur. Žalovaný prehodnotil všeobecnú hodnotu vozidla z pôvodnej sumy vo výške 4.584,29 Eur na sumu 4.821,62 Eur a uhradil doplatok poistného plnenia vo výške 237,33 Eur, zostatok náhrady odmietol uznať. Žalobca požiadal žalovaného o prehodnotenie PU č. 9516106130 a doplatok poistného plnenia vo výške 1.377,38 Eur, náhradu nákladov spojených s vyčíslením škody vo výške 650,- Eur, spolu vo výške 2.027,38 Eur. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 25.11.2016 č. k. 33Cb/102/2011-188 vylúčil časť uplatneného nároku vo výške 650,- Eur s príslušenstvom na samostatné konanie. Žalobca podaním zo dňa 08.02.2016 doručeným súdu 10.02.2016 navrhol zmenu žaloby v časti uplatnených úrokov z omeškania tak, že žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 1.614,71 Eur od 25.11.2010 do 08.03.2011 a zo sumy 1.377,38 Eur od 09.03.2011 do zaplatenia. Súd prvej inštancie zmenu žaloby v časti príslušenstva na pojednávaní dňa 10.11.2016 pripustil.

3. Súd prvej inštancie o podanej žalobe rozhodol rozsudkom č. k. 33Cb/102/2011-206 zo dňa 28.11.2016 (prvým vo veci), zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 1.377,38 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 1.614,71 Eur od 25.11.2010 do 08.03.2011 a zo sumy 1.377,38 Eur od 09.03.2011 do zaplatenia. Žalovaný priznanú istinu 1.377,38 Eur uhradil dňa 09.02.2017 v rozhodnutím stanovenej lehote na plnenie.

4. Proti rozsudku voči časti výroku, ktorým súd priznal žalobcovi úrok z omeškania a voči výroku o trovách konania podal žalovaný odvolanie. Žalovaný namietal, že sa súd prvej inštancie nevysporiadal s námietkou premlčania, ktorú vzniesol voči rozšírenému nároku. Žalobca sa pôvodne žalobou podanou 01.08.2011 domáhal úroku z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 2.027,38 Eur od 19.03.2011 do zaplatenia, podaním zo dňa 8.2.2016 rozšíril uplatnený nárok o úrok z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 1.614,71 Eur od 25.11.2010 do 08.03.2011 a zo sumy 1.377,38 Eur od 09.03.2011 do 18.03.2011. Pretože k dopravnej nehode došlo dňa 02.07.2010, k podaniu žaloby 01.08.2011 a k rozšíreniu žaloby v časti úrokov z omeškania až dňa 08.02.2016 po uplynutí dvojročnej premlčacej lehoty v zmysle § 15 ods. 2 zák. č. 381/2001 Z.z. a § 106 Občianskeho zákonníka, má za to, že nárok je premlčaný. Žalovaný odôvodnil odvolanie aj nesprávnym právnym posúdením požadovaného úroku z omeškania, keď žalobcovi priznal súd viac, než mu patrí s poukazom na § 11 ods. 6, 7, 8 zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o PZP“), žalovaný v zákonom stanovenej 3-mesačnej lehote oznámil právnenému predchodcovi žalobcu, prečo nebolo možné šetrenie poistnej udalosti v stanovenej lehote ukončiť a uviedol, aké listiny má ešte predložiť, aby bolo možné poistnú udalosť ukončiť, preto žalovanému nevznikla povinnosť zaplatiť úroky v zmysle § 11 ods. 8 citovaného zákona o PZP. V nadväznosti na uvedené napadol aj výrok o trovách konania.

5. Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 2Cob/198/2017 - 240 zo dňa 14.08.2018 rozhodnutie súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V zrušujúcom rozhodnutí uviedol, že žalobca sa pôvodne žalobou podanou dňa 01.08.2011 domáhal zaplatenia sumy 2.027,38 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 2.027,38 Eur od 19.03.2011 do zaplatenia, podaním zo dňa 08.02.2016 doručeným súdu dňa 10.02.2016 požiadal o vylúčenie časti uplatneného návrhu vo výške 650,- Eur s príslušenstvom na samostatné konanie a zároveň navrhol zmenu žalobného návrhu v časti uplatnených úrokov z omeškania, a to nasledovne: úrok z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 1.614,71 Eur od 25.11.2010 do 08.03.2011, úrok z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 1.377,38 Eur od 09.03.2011 do zaplatenia. Súd prvej inštancie zmenu petíty pripustil na pojednávaní dňa 10.11.2016. Zo zápisnice z pojednávania zo dňa 10.11.2016 ďalej vyplýva, že žalovaný voči uplatnenému nároku na úrok z omeškania po zmene žaloby vzniesol námietku premlčania, s čím sa však súd prvej inštancie žiadnym spôsobom nevysporiadal, pričom z pripustenej zmeny žaloby nepochybne vyplýva, že došlo k rozšíreniu úrokov z omeškania aj za obdobie, ktoré v pôvodnej žalobe nebolo uplatnené. Odvolací súd poukázal na ustanovenie § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka a uzavrel, že vzhľadom k tomu, že sa súd prvej inštancie so vznesenou námietkou premlčania po rozšírení nároku na úrok z omeškania nezaoberal, jeho rozhodnutie vychádza v odvolaní napadnutej časti z nesprávneho právneho posúdenia a je nepreskúmateľné. Súd prvej inštancie v rozhodnutí vôbec nezdôvodnil, prečo priznal úroky z omeškania zo sumy 1.614,71 Eur od 25.11.2010 do 08.03.2011 a zo

sumy 1.377,38 Eur od 09.03.2011 do zaplataenia, ani neuviedol, kedy sa žalovaný dostal do omeškania (ktorým dňom) s úhradou sumy 1.614,71 Eur a sumy 1.377,38 Eur. Napadnutý rozsudok v odvolaní napadnutej časti a výroku o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP zrušil a v tejto časti vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 391 ods. 1 CSP), v ktorom mu uložil opätovne rozhodnúť o nároku žalobcu na úroky z omeškania v zmysle rozšíreného petitu, vysporiadať sa so vznesenou námietkou premičania a svoje rozhodnutie odôvodniť v súlade s § 220 ods. 2 CSP. V novom rozhodnutí rozhodnúť aj o trovách konania (§ 396 ods. 3 CSP).

6. Súd prvej inštancie potom napadnutým rozsudkom č. k. 33Cb/102/2011 - 277 zo dňa 31.1.2019, ktorého prieskum je predmetom tohto (v poradí druhého) odvolacieho konania, žalobu v časti úroku z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 1.614,71 Eur od 25.11.2010 do 08.03.2011 a úroku z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 1.377,38 Eur od 09.03.2011 do zaplataenia, zamietol. V odôvodnení uviedol, že žalovaný vzniesol vo vzťahu k úrokom z omeškania uplatneným žalobcom návrhom na zmenu žaloby námietku premičania, pretože k dopravnej nehode, ktorou bola spôsobená škoda, prišlo dňa 02.07.2010, žaloba bola na súd podaná dňa 01.08.2011 a k uplatneniu nároku na úroky z omeškania žalobcom podaním zo dňa 08.02.2016 prišlo až po uplynutí dvojročnej premičacej lehoty v zmysle § 15 ods. 2 zákona o PZP v spojení s § 106 Občianskeho zákonníka. Žalovaný tiež namietal, že žalobcovi úroky z omeškania nepatria, pretože sa do omeškania s poskytnutím poistného plnenia nedostal, keď v trojmesačnej zákonnej lehote od oznámenia právneho predchodcu žalobcu o škodovej udalosti (hlásenie poistnej udalosti eviduje žalovaný od 12.7.2010), splnil listami z 27.9.2010 a 11.10.2010 zákonnú povinnosť podľa § 11 ods. 6 písm. b) zákona o PZP, v ich obsahu poskytol žalobcovi písomné vysvetlenie k uplatneným nárokom na náhradu škody. Peňažná sankcia v podobe úrokov z omeškania upravená v § 11 ods. 8 zákona o PZP je podľa žalovaného viazaná až na nespĺnenie nepeňažnej povinnosti vyjadrenej v § 11 ods. 6 písm. a) alebo b) v trojmesačnej lehote. Súd prvej inštancie napokon vo veci aplikoval § 11 ods. 8 v spojení s ods. 6 zákona o PZP, vychádzal zo záverov rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/145/2017, uviedol, že od právneho názoru v ňom vyjadreného sa nemá dôvod odchýliť a dospel k záveru, že žalobcom uplatnený nárok na úroky z omeškania nie je dôvodný, keď poškodený, resp. jeho právny nástupca má nárok na úrok z omeškania iba v prípade uvedenom v § 11 ods. 8 v spojení s ods. 6 zákona o PZP. Pretože si žalovaný svoju povinnosť ako poisťovateľ podľa § 11 ods. 6 zákona o PZP splnil, nebol povinný uhradiť žalobcovi, ako poškodenému úroky z omeškania. Do omeškania by sa dostal s plnením náhrady škody až vtedy, ak by po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody neuhradil v lehote na plnenie súdom priznanú náhradu škody žalobcovi podľa § 11 ods. 7 zákona o PZP. Žalovaný však včas uhradil žalobcovi sumu vo výške 1.377,38 Eur, na ktorej zaplataenie ho súd rozsudkom zaviazal, preto súd prvej inštancie vo vzťahu ku príslušenstvu pohľadávky žalobu ako nedôvodnú zamietol.

7. Výrok o trovách konania súd prvej inštancie odôvodnil tak, že žalobca bol úspešný v časti prísudku vo výške 1.377,38 Eur, žalovaný bol úspešný v časti 9% ročného úroku z omeškania vo výške zo sumy 1.614,71 Eur od 25.11.2010 do 08.03.2011 a 9% ročného úroku z omeškania vo výške zo sumy 1.377,38 Eur od 09.03.2011 do zaplataenia, v ktorej súd žalobu zamietol. Úspech žalobcu v konaní teda predstavoval 57,44 %, jeho neúspech 42,56% a čistý úspech žalobcu v spore potom predstavoval v nominálnom vyjadrení 14,88%.

8. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca, podané odvolanie odôvodňuje tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď ho súd oprel o rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/145/2017, avšak nezohľadnil, že tento rozsudok bol napadnutý ústavnou sťažnosťou podanou 12.2.2019, sp. zn. Rvp 279/2019 a poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 25Cdo/895/2008 zo dňa 17.12.2009. Súd prvej inštancie podľa žalobcu ignoroval, že Najvyšší súd SR vôbec neriešil možnosť aplikácie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v prípade omeškania poisťovne, riešil iba sankciu za nespĺnenie sekundárnej právnej povinnosti poisťovne ohľadom úroku z omeškania, ak poisťovňa udalosť včas nezlikviduje a riadne neinformuje poškodeného o výsledkoch šetrenia. Najvyšší súd SR pri rozhodovaní zjavne vychádzal z neúplnej premisy, že poškodený má nárok na úrok z omeškania jedine v prípade porušenia právnej povinnosti uvedenej v § 11 ods. 6 zákona o PZP. Žalobca v odvolaní uviedol, že poisťovňa nemá len jednu, ale má dve odlišné a samostatné právne povinnosti: prvou je právna povinnosť poisťovne, ktorou je plniť dlh, t. j. poskytnúť k uplatneným nárokom poistné plnenie riadne a včas, porušenie ktorej je sankcionované úrokmi z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka; druhou je právna povinnosť poisťovne zlikvidovať udalosť predpísaným spôsobom a včas, t. j. skončiť prešetrovanie udalosti v predpísanej

lehote (včas) a následne poskytnúť poškodenému oznámenie o výsledkoch šetrenia (riadne), pričom porušenie tejto povinnosti je sankcionované úrokmi z omeškania podľa § 11 ods. 8 zákona o PZP. Splnením len jednej z povinností poisťovateľa (skončiť prešetrovanie udalosti riadne a včas) nezaniká druhá povinnosť poisťovateľa (plniť riadne a včas), pretože v takomto prípade by sa poisťovňa uvedením akéhokoľvek dôvodu (aj absurdného či protiprávneho) mohla vyhýbať poskytnutiu poistného plnenia bez akýchkoľvek právnych následkov. Z uvedeného preto žalobca žiada odvolací súd, aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a žalobe vyhovel v plnom rozsahu.

9. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/145/2017 a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil. Súd prvej inštancie podľa žalovaného mal v konaní za preukázané, že k priznaniu úroku z omeškania nie je dôvod, lebo neboli naplnené zákonné predpoklady vyplývajúce pre žalovaného z § 11 ods. 6 zákona o PZP.

10. Podľa § 390 CSP odvolací súd sám rozhodne vo veci, ak a) rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo už raz odvolacím súdom zrušené, vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a b) odvolací súd koná a rozhoduje o odvolaní proti novému rozhodnutiu súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

12. Podľa § 382 CSP, ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

13. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu súdu prvej inštancie, najmä obsahom uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Cob/198/2017 - 240 zo dňa 14.08.2018 mal za to, že na vec sa vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo súdom prvej inštancie použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, a to § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 15 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 106 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka V záujme predísť tzv. prekvapivému rozhodnutiu odvolací súd umožnil stranám sa k jeho aplikácii vyjadriť.

14. Žalobca vo vyjadrení k výzve odvolacieho súdu uviedol, že podľa jeho názoru sa úrok z omeškania premlčuje v trojročnej premlčacej dobe podľa § 110 ods. 3 Občianskeho zákonníka, nie v dvojročnej premlčacej dobe podľa § 106 Občianskeho zákonníka. Úrok z omeškania je opakujúcim sa plnením v zmysle § 110 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Podľa názoru žalobcu je v konaní potrebné použiť aj ustanovenie § 110 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Úrok z omeškania nie je právom na náhradu škody, ale príslušenstvom pohľadávky. Ide o samostatné právo premlčujúce sa v inom režime ako právo na náhradu škody. Úrok z omeškania sa podľa názoru žalobcu premlčuje samostatne, vždy vo vzťahu ku každej jednotlivej splátke úroku z omeškania v trojročnej premlčacej dobe. Samotné ustanovenie § 110 ods. 3 výslovne viaže premlčanie úrokov a opakujúcich sa plnení na ich zročnosť. Zákon pritom rozlišuje zročnosť nastalú pred a po priznaní, resp. uznaní práva. Z uvedeného možno vyvodiť, že zročnosť nenastáva v jednom momente, ale postupne, osobitne pre každú príslušnú dávku úrokov, či opakujúceho sa plnenia. Ak postupne nastáva zročnosť, potom musí postupne nastávať aj premlčanie, a to samostatne pre každú jednotlivú dávku. Zročnosť totiž predstavuje deň, po uplynutí ktorého možno právo prvýkrát vykonať (§ 101 Občianskeho zákonníka), čiže deň, po uplynutí ktorého začína plynúť premlčacia doba. Okrem § 110 ods. 3 Občianskeho zákonníka je potrebné podľa názoru žalobcu použiť aj ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka, ktoré je rozhodujúce pre stanovenie začiatku plynutia premlčacej doby. Žalobca poukázal na to, že úrok z omeškania vo výške 9% zo sumy 1.377,38 Eur odo dňa 19.03.2011 bol uplatnený ešte žalobou podanou dňa 01.08.2011. Pôvodne bola uplatnená suma 2.027,38 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% od 19.03.2011 do zaplatenia, časť nároku vo výške 650,- Eur bola vylúčená na samostatné konanie. Zostatok istiny vo výške 1.377,38 Eur zostal predmetom prejednávaneho konania. Úrok z omeškania vo výške 9% zo sumy 1.377,38 Eur odo dňa 19.03.2011 bol uplatnený podaním žaloby dňa 01.08.2011. Žalobca si následne zmenou žaloby zo dňa 08.02.2016 uplatnil úrok z omeškania vo výške 9% zo sumy 1.377,38 Eur odo dňa 09.03.2011 do zaplatenia. Podľa názoru žalobcu nemohol byť včas uplatnený iba úrok z omeškania vo výške 9% zo sumy 1.377,38 Eur odo dňa 09.03.2011 do 18.03.2011.

15. Žalovaný sa k výzve súdu vyjadril podaním zo dňa 08.09.2023, uviedol, že súhlasí v otázke vznesenia námietky premlčania na žalobcom rozšírený žalobný návrh zo dňa 08.02.2016 s aplikáciou § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 15 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 106 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka.

16. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací podľa § 34 CSP prejednal vec bez nariadenia pojednávania v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 380 ods. 1 CSP, pričom termín verejného vyhlásenia rozsudku bol v súlade s § 219 ods. 3 CSP oznámený na webovej stránke a úradnej tabuli Krajského súdu v Bratislave dňa 18.09.2023. Odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je síce dôvodné, avšak nárok žalobcovi je možné priznať v súdnom konaní len v časti uplatneného príslušenstva.

17. Podľa § 11 ods. 6 zákona o PZP poisťovateľ je povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti

a) skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti, poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný;

b) poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať, alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené.

18. Podľa § 11 ods. 7 zákona o PZP poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia.

19. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

20. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

21. Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, účinného ku dňu 19.03.2011, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

22. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

23. Podľa § 15 ods. 1 zákona o PZP náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

24. Podľa § 15 ods. 2 zákona o PZP na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila. (22 § 106 Občianskeho zákonníka)

25. Podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

26. Podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

27. Podľa § 111 Občianskeho zákonníka zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby.

28. Predmetom konania po vrátení veci súdu prvej inštancie ostal nárok žalobcu na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 1.614,71 Eur od 25.11.2010 do 08.03.2011 a zo sumy 1.377,38 Eur od 09.03.2011 do zaplatenia. Súd prvej inštancie dospel v napadnutom rozsudku k záveru, že si žalovaný splnil povinnosti v zmysle § 11 ods. 6 zákona o PZP, keď poskytol žalobcovi, resp. jeho právnenému predchodcovi písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré nemôže poskytnúť poistné plnenie. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že do omeškania by sa žalovaný dostal s plnením náhrady škody až vtedy, ak by po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody neuhradil v lehote na plnenie súdom priznanú náhradu škody žalobcovi podľa § 11 ods. 7 zákona o PZP, čo sa však nestalo, preto žalobu v časti príslušenstva pohľadávky ako nedôvodnú zamietol s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/145/2017.

29. Odvolací súd sa stotožnil s odvolacou námietkou žalobcu, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil. Pokiaľ súd prvej inštancie aplikoval na vec závery rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/145/2017 zo dňa 22.11.2018, odvolací súd upozorňuje, že uvedené rozhodnutie bolo Nálezom Ústavného súdu SR č. k. III. ÚS 309/2020-33 zo dňa 14.10.2021 zrušené a vec bola Najvyššiemu súdu SR vrátená na ďalšie konanie. Súd prvej inštancie vychádzal z § 11 ods. 6 písm. a) alebo b) a z ods. 8 zákona o PZP, avšak podľa názoru odvolacieho súdu, vyvodil nesprávny záver. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na už uvedený Nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 309/2020-33, v ktorom ústavný súd uviedol, že výklad, ktorý poskytuje rozhodnutie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 3Cdo/145/2017 zo dňa 22.11.2018, ktorý použil súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, v sebe subsumuje záver, že poisťovňa sa dostáva do omeškania a je povinná platiť úrok z omeškania nie bezprostredne po tom, ako si poškodený voči nej uplatnil priamy nárok podľa § 15 ods. 1 zákona o PZP a ani potom, čo uplynuli lehoty podľa § 11 ods. 6 a ods. 7 zákona o PZP, ale až po doručení meritórneho rozhodnutia v spore, kde poisťovňa vystupovala ako žalovaná. Ústavný súd SR však konštatoval, že hoci vzťah poškodeného a poisťovateľa je vzťahom osobitným (a teda nie bežným vzťahom veriteľ - dlžník), čo sa prejavuje v osobitných konštrukciách § 11 ods. 6 až ods. 8 zákona o PZP, ktoré modifikujú osobitnou úpravou následky § 563 Občianskeho zákonníka, predmetné ustanovenia nemôžu viesť k takému výkladu, ktorý by viedol k nepriznaniu úrokov z omeškania z dôvodnej, kvalifikovaným spôsobom uplatňovanej istiny. Výklad poskytnutý zo strany Najvyššieho súdu SR v napadnutom rozhodnutí v podstate vylučuje poskytnutie poistného plnenia, ktoré by zahŕňalo aj úroky z omeškania z náhrady škody, čím sa dostáva do ostrého konfliktu s racionálnym účelom právnej úpravy, ktorá má (v rámci PZP) za cieľ zlepšenie postavenia poškodeného, keďže v zmysle predmetného právneho predpisu bol zákonodarcom vykreovaný osobitný priamy žalovateľný nárok poškodeného voči poisťiteľovi. Rovnako aj v súlade so smernicou EP a Rady č. 2009/103/ES sa vyžaduje, aby členské štáty zaviedli povinnosť poisťovne (alebo jej likvidačného zástupcu) do troch mesiacov reagovať na žiadosť poškodeného o náhradu škody, ktorá má byť podporená primeranými, účinnými a systematickými finančnými alebo im rovnocennými správnymi sankciami, pričom smernica zároveň výslovne vyžaduje, aby sa zabezpečilo, že poškodenej osobe budú vyplatené aj úroky. K identickému právnenému záveru dospel Ústavný súd SR aj v náleze č. k. III. ÚS 214/2020-29 zo dňa 14.10.2021.

30. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR č. k. 3Obdo/27/2021 zo dňa 23.2.2022 ako súdu dovolacieho, ktorý v odôvodnení rozhodnutia poukazuje na citované nálezy ústavného súdu a konštatuje, že ak súdy pri výklade § 11 ods. 6 až ods. 8 zákona o PZP vychádzali výlučne z gramatického výkladu uvedených ustanovení, nezohľadnili účel prijatej právnej normy a výklad neuskutočnili eurokonformným spôsobom, prijatým nesprávnym výkladom následne spôsobili, že žalobcovi odopreli časť uplatneného nároku s odôvodnením, ktoré nedalo logické a udržateľné odpovede na podstatné otázky výkladu predmetných ustanovení. Preto pokiaľ bol Ústavným súdom SR označený ako ústavne nesúladný spôsob, akým všeobecné súdy dospeli k záveru o vzniku práva

poškodeného na úrok z omeškania až po uplynutí lehoty na plnenie určenej súdom po právoplatnosti rozhodnutia súdu o výške nároku, je potrebné rovnaký záver prijať aj v tejto veci. Najvyšší súd SR dal do pozornosti aj predchádzajúce rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave v obdobných veciach, konkrétne rozsudok z 21.5.2020, sp. zn. 1Cob/100/2019, rozsudok z 29.9.2020, sp. zn. 2Cob/200/2019 a rozsudok z 27.4.2017, sp. zn. 1Cob/109/2016, v ktorých už Krajský súd v Bratislave prijal záver, že povinnosť poisťovateľa platiť úroky z omeškania podľa § 11 ods. 8 zákona o PZP sa vzťahuje výlučne na nesplnenie nepeňažnej povinnosti upravenej v § 11 ods. 6 zákona o PZP, avšak nezbavuje poisťovateľa povinnosti poisťovateľa platiť úroky z omeškania za oneskorené plnenie podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a to aj v prípade, ak poisťovateľ splnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 zákona o PZP včas. Aktuálne, v čase rozhodovania odvolacieho súdu v prejednávanej veci, rozhodovacia činnosť odvolacieho súdu konzistentne vychádza z právneho posúdenia veci v zhode s citovanými rozhodnutiami Ústavného súdu SR a Najvyššieho súdu SR.

31. Odvolací súd teda dospel k opačnému záveru, ako súd prvej inštancie, že nárok na zaplatenie úrokov z omeškania z dôvodu omeškania žalovaného so splnením povinnosti podľa § 11 ods. 7 zákona o PZP v spojení s § 517 Občianskeho zákonníka patrí, avšak následne bolo potrebné posúdiť, či tento nárok je možné priznať vzhľadom na žalovaným vznesenú námietku premlčania. Odvolací súd už v zrušujúcom uznesení č. k. 2Cob/198/2017-240 zo dňa 14.08.2018 uviedol, že z pripustenej zmeny žaloby nepochybne vyplýva, že došlo k rozšíreniu úrokov z omeškania aj za obdobie, ktoré v pôvodnej žalobe neboli uplatnené, poukázal na ustanovenie § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka a uzavrel, že vzhľadom na to, že sa súd prvej inštancie so vznesenou námietkou premlčania po rozšírení žaloby nezaoberal, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia a je nepreskúmateľné. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie sa z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci opätovne nezaoberal vznesenou námietkou premlčania, ako mu to uložil odvolací súd v zrušujúcom uznesení č. k. 2Cob/198/2017 - 240 zo dňa 14.08.2018.

32. Žalovaný v konaní uplatnil námietku premlčania vo vzťahu k úrokom z omeškania uplatneným žalobcom návrhom na zmenu žaloby, ktorú odôvodnil tým, že k dopravnej nehode, ktorou bola spôsobená škoda, prišlo dňa 02.07.2010, žaloba bola na súd podaná dňa 01.08.2011 a k uplatneniu nároku na úroky z omeškania došlo až podaním zo dňa 08.02.2016, po uplynutí dvojročnej premlčacej lehoty v zmysle § 15 ods. 2 zákona o PZP v spojení s § 106 Občianskeho zákonníka. Žalobca sa k uplatnenej námietke premlčania vyjadril v konaní pred súdom prvej inštancie tak, že v časti príslušenstva nešlo o zmenu žaloby, ale len o jej bližšiu špecifikáciu v časti uplatnených úrokov z omeškania (podanie zo dňa 16.11.2016, č. l. 186 spisu). Odvolací súd poukazuje na svoje skoršie rozhodnutie v tejto veci, kde už vyslovil, že v prípade podania žalobcu zo dňa 08.02.2016 doručeného súdu 10.02.2016 jednoznačne ide o rozšírenie žaloby v časti príslušenstva (viď. bod 15. odôvodnenia uznesením č. k. 2Cob/198/2017 - 240 zo dňa 14.08.2018).

33. Odvolací súd teda s poukazom na § 390 CSP sám v prvom rade skúmal, v akom rozsahu žalobca rozšíril pôvodne podanú žalobu a či takto rozšírený hmotnoprávny nárok uplatnil v premlčacej dobe. Inštitút premlčania poskytuje východisko, ako predísť, resp. riešiť situáciu, keď až po dlhšej dobe dochádza k uplatneniu majetkového práva zo strany veriteľa, a tak sa do záväzkových vzťahov účastníkov vnáša právna neistota, resp. hrozba, že dlžník môže byť vystavený bez ohľadu na čas (bez obmedzenia doby) úspešnej žalobe zo strany veriteľa. V inštitúte premlčania sa premieta pravidlo *vigilantibus iura scripta sunt* (že zákony sú písané pre bdelych, teda pre tých, ktorí o svoje práva dbajú; alebo inak povedané, že právo patrí bdelym, Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31. júla 2009, sp. zn. 1 M Cdo 8/2008).

34. Odvolací súd sa stotožňuje so žalovaným, že námietku premlčania v prejednávanej veci je potrebné právne posúdiť v režime premlčania náhrady škody, a to vzhľadom na znenie § 15 ods. 2 zákona o PZP, podľa ktorého na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila a citované ustanovenie § 15 ods. 2 zákona o PZP odkazuje na ustanovenie § 106 Občianskeho zákonníka.

35. Zmena v osobe veriteľa pritom nemá vplyv na plynutie premlčacej doby, a to bez ohľadu na dôvod zmeny (v posudzovanej veci z dôvodu postúpenia pohľadávky). Aj v prípade zmeny subjektov záväzku plynie ďalej, ako keby k zmene nebolo došlo. Pritom nie je rozhodujúce, z akého dôvodu k zmene v osobe veriteľa alebo dlžníka došlo, t.j. či ide o zákonný prechod alebo zmluvný prevod práv či povinností. Preto

v prípadoch, keď dôjde k zmene v osobe subjektu práva či povinnosti (napr. na základe nadobudnutia dedičstva podľa § 460 a nasl., postúpením pohľadávky podľa § 524, prevzatím dlhu podľa § 531 alebo pristúpením k záväzku podľa § 533), započítava sa právnomu nástupcovi tá časť premlčacej doby, ktorá už uplynula jeho právnomu predchodcovi.

36. Žalobca sa žalobou podanou na súd 01.08.2011 domáhal zaplataenia istiny 2.027,38 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 2.027,38 Eur od 19.03.2011 do zaplataenia (nárok uplatnil odo dňa nasledujúceho po prevzatí poslednej žiadosti poškodeného zamestnankyňou poisťovne). Žalovaná istina 2.027,38 Eur pôvodne pozostávala z rozdielu uplatneného nároku voči poisťovni vyplývajúceho z vyčíslenia škody vo výške 5.109,- Eur a žalovaným poskytnutého poistného plnenia dňa 09.11.2010 vo výške 3.494,29 Eur a dňa 08.03.2011 vo výške 237,33 Eur a sumy uplatnených nákladov vo výške 650,- Eur (spolu 2.264,71 Eur, žalobca uplatnil sumu nižšiu). Po vylúčení nároku na zaplataenie sumy 650,- Eur s príslušenstvom na samostatné konanie ostala predmetom konania istina vo výške 1.377,38 Eur (5.109,- Eur - 3.494,29 Eur úhrada žalovaného dňa 09.11.2010 = 1.614,71 Eur - úhrada žalovaného 237,33 Eur dňa 08.03.2011). Istina vo výške 1.377,38 Eur bola žalovaným zaplataená 09.02.2017.

37. Žalobca dňa 10.02.2016 (doručením návrhu na zmenu žaloby súdu) zmenil žalobu v časti príslušenstva tak, že žiadal, aby súd uložil žalovanému zaplataiť úrok z omeškania vo výške 9%, a to :
- zo sumy 1.614,71 Eur za obdobie od 25.11.2010 do 08.03.2011, t. j. rozšíril uplatnený nárok o nárok za obdobie, ktoré nebolo predmetom pôvodnej žaloby, a z istiny, ktorá sčasti nebola predmetom žaloby, nakoľko pôvodnou žalobou uplatnil úrok z omeškania zo sumy 1.377,38 Eur (bez zohľadnenia sumy 650,- Eur vylúčenej na samotné konanie) až počnúc 19.03.2011;
- zo sumy 1.377,38 Eur od 09.03.2011 do zaplataenia, tento nárok zahrnutý v pôvodnej žalobe len sčasti, a to od 19.03.2011 do zaplataenia, za obdobie od 09.03.2011 do 18.03.2011 ho žalobca uplatnil na súde až dňa 10.02.2016.

38. Bez ohľadu na plynutie subjektívnej premlčacej doby odvolací súd uvádza, že najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví (§ 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka), t. j. pri objektívnej premlčacej dobe tri roky odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla, možno príslušenstvo rovnako ako istinu, ktorej právny režim sleduje, úspešne uplatniť v uzavretom časovom intervale fakticky ohraničenom 02.07.2010 do 02.07.2013. Ostatné neskoršie uplatnené nároky, t. j. aj úroky z omeškania z istiny, sú premlčané v dôsledku uplynutia premlčacej doby k jednotlivým denným úrokom z omeškania a dňom, keď vznikne možnosť na účinné vznesenie námietky premlčania voči istine. Aj v prípade plynutia subjektívnej premlčacej doby, ktorej uplynutie namietal žalovaný, by námietka premlčania bola dôvodná, nakoľko právny predchodca žalobcu si dal vypracovať znalecký posudok na výšku škody u znalca Ing. Eugena Németha, tento výšku škody určil znaleckým posudkom č. 5/2011 zo dňa 12.01.2011, t. j. najneskôr 12.01.2011 právny predchodca žalobcu mal subjektívnu vedomosť nielen o tom, kto škodu spôsobil, ale aj o jej výške.

39. Ústavný súd Slovenskej republiky v odôvodnení nálezu III. ÚS 215/2020 z 28. októbra 2021 (body 22 až 25, bod 33 odôvodnenia), na ktorý nález poukazuje aj Najvyšší súd SR v uznesení č. k. 30Bdo/27/2021 zo dňa 23.02.2023, uviedol, že: „22. Samotná zodpovednosť za škodu je upravená ustanoveniami Občianskeho zákonníka, pričom prevádzkovateľ motorového vozidla (škodca) je pri poskytovaní náhrady škody v rámci jednotlivých druhovo stanovených nárokoch povinný v prípade omeškania poskytnúť aj úroky z omeškania, t. j. pokiaľ bol vyzvaný poškodeným na plnenie (§ 563 OZ). Do omeškania sa potom škodca dostáva bez ohľadu na to, či na výzvu reagoval alebo nie, resp. či argumentoval aj oprávnene (do omeškania sa dostane v časti, v ktorej je nárok poškodeného opodstatnený). Inak by nedošlo k plnému odškodneniu poškodeného, čo pochopiteľne nie je prípustné. Úroky z omeškania kompenzujú neskoršie poskytnutie plnenia a zníženú časovú hodnotu peňazí. Tvoria preto prirodzenú súčasť pohľadávky na náhradu škody ako jej príslušenstvo.

IV.2. K vzťahu poškodeného a poisťovateľa: 23. Posúdenie spornej otázky si vyžaduje posúdenie zákonnej úpravy nároku sťažovateľky voči žalovanej poisťovni, ktorým je zákon o PZP a ktorý v § 15 ods. 1 ustanovuje, že náhradu škody uhrádza poisťovateľ (žalovaná poisťovňa) poškodenému (sťažovateľka) s tým, že poškodená sťažovateľka je oprávnená uplatniť si svoj nárok na náhradu škody priamo proti žalovanej poisťovni a je povinná tento nárok preukázať. Z uvedeného ustanovenia je zrejmé, že nárok sťažovateľky proti žalovanej poisťovni má samostatný hmotnoprávny základ. Preto medzi sťažovateľkou a žalovanou poisťovňou vznikom škody sťažovateľke spôsobenej motorovým vozidlom, ktoré bolo

poistené u žalovanej poisťovne, vznikol priamy právny vzťah, ktorého obsahom bola povinnosť žalovanej poisťovne nahradiť sťažovateľke škodu. Tento nárok proti poisťovni sa nestal splatným vznikom škody a podľa Občianskeho zákonníka by sa žalovaná poisťovňa mohla dostať do omeškania len vtedy, ak by ju sťažovateľka vyzvala na plnenie podľa § 563 OZ, podľa ktorého ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. 24. Vzťah sťažovateľky a žalovanej poisťovne však nie je vzťahom poškodeného a škodcu, ale vzťahom osobitným, ktorého podstatou je verejnoprávna potreba náhrady škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Táto čiastočne verejnoprávna povaha poistenia následne vedie k tomu, že vzťah sťažovateľky a žalovanej poisťovne nie je bežným vzťahom veriteľa a dlžníka, čo sa prejavuje v osobitných konštrukciách § 11 ods. 6 až 8 zákona o PZP, ktoré modifikujú osobitnou úpravou následky § 563 OZ. Podľa týchto ustanovení žalovaná poisťovňa bola povinná bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jej povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti skončiť prešetrovanie a oznámiť poškodenej sťažovateľke výšku poistného plnenia, ak bol rozsah tejto povinnosti preukázaný, alebo jej poskytnúť písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré bolo plnenie odmietnuté alebo znížené. Túto povinnosť si žalovaná poisťovňa splnila tým, že sťažovateľke plnenie sčasti odmietla (§ 11 ods. 6 zákona o PZP). Ak by tak neurobila, bola by povinná poskytnúť sťažovateľke poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody (§ 11 ods. 7 zákona o PZP). Na tieto ustanovenia nadväzuje norma, podľa ktorej ak poisťovňa nesplní povinnosť podľa odseku 6, je povinná zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu, ktorým je Občiansky zákonník (§ 11 ods. 8 zákona o PZP). 25. Z týchto ustanovení je zrejmé, že žalovaná ako poisťovateľ má vo vzťahu k sťažovateľke ako poškodenej osobitné, nie typické súkromnoprávne postavenie, čo žalovanej poisťovni dôvodne vzhľadom na povahu právneho vzťahu umožňuje to, aby pred vyplatením dôvodného nároku poškodeného, v tomto prípade sťažovateľky, žiadala jej preukázanie a mala primeranú dobu na jeho prešetrenie..... 33. Poisťovňa bola poškodeným priamo žalovaná, a preto sa na priznanie úroku z omeškania vzťahujú ustanovenia, podľa ktorých sa poisťovňa dostáva do omeškania bezprostredne po tom, ako si poškodený u nej uplatní svoj priamy nárok na náhradu škody s tým rozdielom, že na úrok z omeškania nemá nárok za obdobie troch mesiacov na šetrenie poistnej udalosti a 15 dní na výplatu, ak k výplate žiadanej náhrady skutočne došlo.“

40. K dopravnej nehode, ktorou bola spôsobená škoda, prišlo dňa 02.07.2010, žaloba bola na súd podaná dňa 01.08.2011, teda v rámci plynutia premlčacej doby. Následne ale žalobca žalobu zmenil tak, že rozšíril uplatnené právo v časti príslušenstva dňa 10.02.2016. Odvolací súd preto akceptuje žalovaným vznesenú námietku premlčania len čiastočne.

41. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu, stotožňujúceho sa s doterajšou judikatúrou, v prípade úrokov z omeškania ide o právo, ktoré vzniká a premlčuje sa za každý deň samostatne a nemusí byť uplatnené za celé obdobie omeškania. Úroky z omeškania so splnením peňažného záväzku sú dennou náhradou škody za stratu možnosti disponovať s dlžnou sumou, preto právo na ich zaplatenie vzniká za každý deň omeškania. Úroky z omeškania sú samostatným právom, ktoré sa samostatne premlčuje (viď napr. rozsudok NS SR sp. zn. 4Obo 319/99, ZSP 33/2000, alebo tiež rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Obdo 36/2010, sp. zn. 2 Obdo 23/2012).

42. Pokiaľ žalovaný poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 1Cdo/157/2009, odvolací súd sa nestotožňuje s aplikáciou jeho záverov a právneho názoru na posudzovanú vec, a to najmä z dôvodu, že je možné ho aplikovať na prípad, ak dôjde k premlčaniu hlavného právneho vzťahu, potom sa nemôže takýto právny následok uplynutia času nevzťahovať i na úroky z omeškania, ak povinný subjekt vzniesol námietku premlčania vo vzťahu k úrokom z omeškania. Žalovaný prisúdenú istinu žalobcovi uhradil dňa 09.02.2017, t. j. v súlade so závermi odvolacieho súdu je potrebné zdôrazniť, že žalovaný bol v omeškani s plnením peňažného záväzku, ktorý bol žalobcom uplatnený na súde v rámci plynutia premlčacej doby, tento nárok bol súdom v konaní právoplatne priznaný a napokon aj žalovaným uspokojený. V konaní vedenom súdom prvej inštancie žalobca uplatnil nárok včas. Ak teda príslušenstvo pohľadávky sleduje osud istiny, s úhradou ktorej je žalovaný v omeškani, potom nemožno konštatovať premlčanie celého nároku žalobcu na úrok z omeškania len z dôvodu, že príslušenstvo žalobca v pôvodne podanej žalobe uplatnil v rozsahu menšom (za kratšie obdobie omeškania), ako by mu patrilo. Trvanie omeškania je potrebné podľa názoru odvolacieho súdu chápať a vykladať ako každodenné nové porušenie povinnosti dlžníka splniť dlh (záväzok).

43. Odvolací súd preto dospel k záveru, že žalobcovi je možné priznať nárok na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške vo výške 9% ročne zo sumy 1.377,38 Eur od 19.03.2011 do zaplatenia (teda do 09.02.2017), ktorý bol uplatnený v premlčacej dobe v rámci žaloby doručenej na súd dňa 01.08.2011, vo zvyšku príslušenstvo, ktoré žalobca uplatnil až doručením návrhu na zmenu žaloby (rozšírením žaloby) dňa 10.02.2016 z dôvodu uplatnenej námietky premlčania nemožno priznať (t.j. úrok z omeškania zo sumy 1.614,71 € za obdobie od 25.11.2010 do 08.03.2011 a zo sumy 1.377,38 Eur od 09.03.2011 do 18.03.2011).

44. Odvolací súd preto z vyššie vysvetlených dôvodov dospel na rozdiel od súdu prvej inštancie k záveru, že žalobcovi nárok na úrok z omeškania patrí, avšak tento mu nemohol sčasti priznať z dôvodu žalovaným uplatnenej námietky premlčania a napadnutý rozsudok v merite podľa § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výroku I. tohto rozsudku.

45. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

46. Vzhľadom na zmenu rozhodnutia v merite bolo potrebné potom zmeniť aj súvisiaci výrok o trovách konania (§ 379 písm. a) CSP). Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o trovách vychádzal tak z uplatnenej istiny, ako aj príslušenstva, ktoré sa stalo samostatným predmetom konania a dospel k záveru, že žalobca bol úspešný v časti prísudku vo výške 1.377,38 Eur, žalovaný bol úspešný v časti 9% ročného úroku z omeškania vo výške zo sumy 1.614,71 Eur od 25.11.2010 do 08.03.2011 a 9% ročného úroku z omeškania vo výške zo sumy 1.377,38 Eur od 09.03.2011 do zaplatenia, úspech žalobcu v konaní teda predstavoval 57,44%, neúspech 42,56% a čistý úspech žalobcu podľa súdu prvej inštancie predstavoval v nominálnom vyjadrení 14,88%. Odvolaciemu súdu nie je z odôvodnenia zrejmé, akým numerickým výpočtom takýto pomer a úspech žalobcu súd prvej inštancie zistil (predmet konania by mal predstavovať 2.153,34 Eur, úspech žalobcu 1.377,38 Eur istina, asi t.j. 63,96%, úspech žalovaného 9% zo sumy 1.614,71 Eur od 25.11.2010 do 08.03.2011 v sume 41,01 Eur $/((103/365)*0,09*1614,71/$ a 9% zo sumy 1.377,38 Eur od 09.03.2011 do 09.02.2017 v sume 734,95 Eur, spolu 775,96 Eur, t.j. 36,04%, potom $63,96-36,04=37,92\%$).

47. Súd prvej inštancie o podanej žalobe rozhodol rozsudkom č. k. 33Cb/102/2011-206 zo dňa 28.11.2016 (prvým vo veci), zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 1.377,38 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 1.614,71 Eur od 25.11.2010 do 08.03.2011 a zo sumy 1.377,38 Eur od 09.03.2011 do zaplatenia. Žalovaný ako zodpovednostný poisťiteľ priznanú istinu 1.377,38 Eur uhradil dňa 09.02.2017 v rozhodnutím stanovenej lehote na plnenie. Proti rozsudku voči časti výroku, ktorým súd priznal žalobcovi úrok z omeškania a voči výroku o trovách konania podal žalovaný odvolanie. Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 2Cob/198/2017 - 240 zo dňa 14.08.2018 rozhodnutie súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V novom rozhodnutí rozhodnúť aj o trovách konania (§ 396 ods. 3 CSP).

48. Odvolací súd numerickým výpočtom ustálil, že predmetom konania bola celkom suma spolu 2.153,34 Eur (ako súčet istiny a vyčísleného príslušenstva, ktoré sa stalo samostatným predmetom odvolacieho konania po PPL prvého rozsudku v časti istiny, t.j. 1377,38 Eur +41,01 Eur +734,95 Eur). Ako úspech žalobcu je potrebné vyhodnotiť priznanie uplatnenej istiny 1.377,38 Eur a úroku z omeškania vo vyčíslení predstavujúceho sumu 731,56 Eur $/9\%$ ročne zo sumy 1.377,38 Eur od 19.03.2011 do 09.02.2017 $(2154/365)*0,309*1377,38 = 731,56/$. Celkový úspech žalobcu teda predstavuje 2.108,94 Eur t.j. 97,95%. Žalovaný bol úspešný v časti zamietnutého nároku na úrok z omeškania, a to 9% zo sumy 1.614,71 Eur od 25.11.2010 do 08.03.2011 v sume 41,01 Eur $/((103/365)*0,09*1614,71/$ a 9% zo sumy 1.377,38 Eur od 09.03.2011 do 18.03.2011 v sume 3,06 Eur $/((9/365)*0,09*1377,38/$. Celkový úspech žalovaného (neúspech žalobcu je úspechom žalovaného) teda predstavuje 44,07 Eur t. j. 2,05%.

49. Z uvedeného dôvodu potom odvolací súd zmenil súvisiaci výrok o trovách konania tak, že priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 95,88 %. O výške trov konania podľa § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

50. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

51. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

52. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

53. O nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Samostatným predmetom tohto odvolacieho konania bolo fakticky uzavreté príslušenstvo 775,63 Eur (nakoľko žalovaný zaplatil istinu pred rozhodnutím odvolacieho súdu 09.02.2017). Žalobca bol úspešný v odvolacom konaní v rozsahu 731,56 Eur t.j. 94,32% (nepremičaný úrok 9% ročne zo sumy 1.377,38 Eur od 19.03.2011 do 09.02.2017 $(2154/365) \cdot 0,09 \cdot 1377,38 = 731,56$). Žalovaný 44,07 Eur t.j. 5,68% (premičané 9% zo sumy 1.614,71 Eur od 25.11.2010 do 08.03.2011 v sume 41,01 Eur $/(103/365) \cdot 0,09 \cdot 1614,71/$ a 9% zo sumy 1377,38 Eur od 09.03.2011 do 18.03.2011 v sume 3,06 Eur $/(9/365) \cdot 0,09 \cdot 1377,38/ = 41,01 + 3,06 = 44,07$ Eur). Keďže v odvolacom konaní bol tak úspešnejší žalobca ako odvolateľ čo do príslušenstva, odvolací súd mu priznal nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v rozsahu 88,64 % (94,32 - 5,68). O výške trov tohto odvolacieho konania podľa § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

54. Toto rozhodnutie bolo členmi senátu prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2, veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).